

LIKKUTEI TORAH • PARSHAS KI SEITZEI • MAAMAR 2

כי תצא למלחמה על אויביך וגו'

« Lorsque tu partiras en guerre
contre tes ennemis », etc.

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

likuteitorah.com/fr/likutei-torah/ki-seitzei/2/

1 כי תצא למלחמה על אויביך וגו'. הנה איתא בזוהר שעת צלותא שעת קרבא ומלחמה זו היא מה שכתוב מלחמה לה' בעמלק מדור דור.

« Lorsque tu partiras en guerre contre tes ennemis », etc. Or, il est enseigné dans le Zohar : « Le temps de la prière est le temps du combat. » Et cette guerre est celle dont il est écrit : « Havaya est en guerre contre Amalek de génération en génération. »

שבכל דור ודור ובכל יום ויום צריך להיות מלחמה זו בנפש האדם כי זה לעומת זה עשה אלהים נפש דקדושה מעשה דבור ומחשבה מדות ושכל דקדושה וכנגדה נפש החיונית הבהמיות כו' ולאום מלאום יאמץ.

Car, dans chaque génération et chaque jour, cette guerre doit se livrer dans l'âme de l'homme. En effet, « D.ieu a fait l'un à l'opposé de l'autre » : une âme de sainteté, [avec] l'action, la parole et la pensée, les attributs émotionnels (midot) et l'intellect de sainteté ; et, à son opposé, l'âme vitale et animale, etc. « Une nation sera plus forte que l'autre. »

וצריך האדם להגביר נפש דקדושה ושעת מלחמה היא שעת התפלה שאז הוא שעת הכושר למעלה וכו' L'homme doit faire prévaloir l'âme de sainteté. Le temps du combat est celui de la prière, car c'est alors un moment propice là-haut, etc.

(עיי' בפרשה ויחי ע"פ יהודה אתה שב' פרשיות דק"ש [דקריאת שמע] שמע והיה הם בחינת ראובן ושמעון ואמת ויציב הוא בחינת לוי ושמון [ושמונה עשרה] הוא בחי' יהודה אתה ביטול כו')

(Voir dans la paracha Vayé'hi, au sujet du verset « Yehouda, toi », que les deux passages du Chéma, « Chéma » et « Vé'haya », correspondent aux niveaux de Réouven et Chimon ; « Émet Vé'yatsiv » correspond au niveau de Lévi ; et la Chmoné Esré correspond au niveau de « Yehouda, toi » : l'annulation de soi (bitoul), etc.

וי"ל [ויש לומר] דלכן זמן ק"ש [קריאת שמע] והזכרת יצ"מ [יציאת מצרים] שהוא ענין אמת ויציב הוא עד סוף שלשה שעות נגד ג' בחינות דראובן שמעון ולוי ותפלת שמו"ע [שמונה עשרה] עד ארבע שעות בחינה הרביעית דיהודה).

On peut dire que c'est pourquoi le temps du Chéma et du rappel de la sortie d'Égypte, qui constitue le contenu de « Émet Vé'yatsiv », s'étend jusqu'à la fin de trois heures, correspondant aux trois niveaux de Réouven, Chimon et Lévi ; et la prière de la Chmoné Esré s'étend jusqu'à quatre heures, le quatrième niveau, celui de Yehouda.)

והנה איתא בזהר מאן דקטיל לחויא יהבין ליה ברתא דמלכא חויא הוא נחש הקדמוני בחינת עמלק ומאן דקטיל לחויא שנצח המלחמה יהבין ליה מלעילא בחינת ברתא דמלכא.

Or, il est enseigné dans le Zohar : « Celui qui tue le serpent reçoit la fille du roi. » Le serpent est le serpent primordial, le niveau d'Amalek ; et celui qui tue le serpent — celui qui a remporté la guerre — reçoit d'en haut le niveau de « la fille du roi ».

והענין כי הנה במלחמה זו יש בה ב' בחינות האחת היא מצד כח הנפש האלהית שהיא שכל ומדות כו' ויש לה כח דקדושה להתגבר ולנצח המלחמה.

L'explication est que cette guerre comporte deux aspects. Le premier relève de la puissance de l'âme divine, qui est intellect et attributs émotionnels, etc. ; elle possède une puissance de sainteté pour prévaloir et remporter la guerre.

2 ועי' אמרו מאן דקטיל לחויא כו'. והבי' היא מה שאין בכח הנפש מצד עצמה להתגבר. ועל זה אמרו יהבין ליה מלעילא הוא בחינת מלחמה לה' בעמלק.

À ce sujet, ils ont dit : « Celui qui tue le serpent », etc. La seconde dimension est ce que l'âme n'a pas le pouvoir de surmonter par elle-même. À ce sujet, ils ont dit : « Cela lui est donné d'en haut » : c'est le niveau de « Havaya mène la guerre contre Amalek ».

וביאר ענין זה הנה ברתא דמלכא הוא נקודת ציון וכנסת ישראל שכונסת ואוספת לתוכה הארת ישראל דלעילא

L'explication de cette notion est la suivante : « la fille du Roi » est le point de Tsion et la Communauté d'Israël (Knesset Israël), qui rassemble et recueille en elle-même le rayonnement du Yisrael d'en haut.

(ע' [עיי'ן] מענין זה בפ' תצוה בד"ה זכור את אשר עשה לך עמלק ועיי'ן בזח"ב [בזהר חלק ב'] ר"פ מששפטים צ"ד ב')

(Sur cette notion, voir dans la paracha Tetsavé, le discours qui commence par « Souviens-toi de ce qu'Amalek t'a fait » ; voir aussi le Zohar, partie II, au début de la paracha Michpatim, [folio] 94b.)

והיא בחינת נקודת הלב ופנימיותו המתגלה בכללות נשמות ישראל בבחי' רעותא דליבא וכמ"ש בכל לבבך שיש ב' לבבות חיצוניות הלב.

Et c'est le niveau du point du cœur et de sa dimension intérieure, qui se révèle dans l'ensemble des âmes d'Israël sous la forme du désir du cœur (reouta deliba). Comme il est écrit : « de tout ton cœur (levavekha) », car il y a deux cœurs : la dimension extérieure du cœur

ופנימיות הלב (ע' [עיינ] מזה בד"ה מי מנה ובד"ה אתם נצבים ועמ"ש בד"ה ששים המה כו' מש"ש [מה שכתוב שם] בשם המ"ח).

et la dimension intérieure du cœur. (Voir à ce sujet le discours qui commence par « Qui a compté », et celui qui commence par « Vous êtes debout » ; voir aussi ce qui est écrit dans le discours qui commence par « Il y en a soixante », etc., où il est rapporté au nom de Michnat 'Hassidim.)

חיצוניות הלב היא למטה מן הדעת שממנה לוקחה והיא התגברות הנפש בכח השגתה והשכלתה שמשכלת ומתבוננת שאין לך עשב מלמטה שאין לו מהל כו'

La dimension extérieure du cœur est en dessous de Daat (connaissance), dont elle a été tirée. C'est l'âme qui s'affirme par le pouvoir de sa compréhension et de son intelligence, tandis qu'elle raisonne et médite sur le fait qu'« il n'est pas de brin d'herbe ici-bas qui n'ait un mazal (constellation) », etc.,

וגבוה מעל גבוה וגומר עד רום המעלות ומקור וראשית כל ההשתלשלות והתהוות החיות הוא וברוח פיו כל צבאם ואתה מחיה את כולם.

et « un niveau supérieur au niveau supérieur », etc., jusqu'aux sommets les plus élevés ; et la source et le commencement de tout l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout) et de l'apparition de la force vitale, c'est « et par le souffle de Sa bouche, toute leur armée » et « Tu leur donnes à tous la vie ».

3 וכתוב ראה נתתי לפניך היום את החיים וגו' שבכל דבר נברא יש בו בחינת מות וחיים שהמות הוא גשמיות הדבר וחומריותו והחיים היינו הרוחניות שבו שע"י זה ובחרת בחיים לאהבה את ה' כי הוא חייך וגו'.

Et il est écrit : « Vois, j'ai placé aujourd'hui devant toi la vie », etc. Car en toute chose créée se trouvent un aspect de mort et un aspect de vie : la mort est la matérialité et la physicalité de la chose, tandis que la vie est la spiritualité qui est en elle. C'est ainsi que « tu choisiras la vie », « pour aimer Havaya, car Il est ta vie », etc.

שהוא חיי החיים ב"ה ומקורא וראשיתה דכולא והכל נגדו בחי מות וזהו רוממות אל בגרונו וחרב פיפיות בידם לעשות וגו'

Car Lui, béni soit-Il, est la Vie de toute vie, la source et le commencement de tout ; tout, comparé à Lui, est au niveau de la mort. Et c'est là [le sens de] « Les exaltations de D.ieu sont dans leur gorge, et une épée à deux tranchants dans leur main, pour exécuter », etc.

ור"ל [ורוצה לומר] גוים הם המעשים ודיבורים ומחשבות אשר לא לה' המה והם נמשכים מבחינת עמלק והנקמה

C'est-à-dire que les « nations » sont les actes, les paroles et les pensées qui ne sont pas pour D.ieu ; ils proviennent du niveau d'Amalek. Et la « vengeance »,

שהיא ביטולן ושכירתן הוא ע"י וחרב פיפיות שמבחי' רוממות אל דהיינו כשמתבונן האדם שהוא מקור ושרש ההשתלשלות וחיי החיים ב"ה.

qui consiste à les annuler et à les briser, s'accomplit au moyen de « l'épée à deux tranchants », issue du niveau des « exaltations de D.ieu » : c'est-à-dire lorsqu'une personne médite sur le fait qu'Il, béni soit-Il, est la source et la racine de l'enchaînement descendant des mondes et la Vie de toute vie.

4 וזהו שכתוב בחרבי ובקשתי ותרגום אונקלוס בצלותי ובעותי שע"י התפלה שבה נזכר רוממותו וסידור שבחיו של מקום נעשה מזה בחי' חרב וקשת לבטל הרע שבנפשו.

Et c'est là ce qui est écrit : « Avec mon épée et avec mon arc », que le Targoum Onkelos traduit par : « Par ma prière et par ma supplication. » En effet, par la prière, où l'on évoque la grandeur de D.ieu et où l'on ordonne Ses louanges, se forme le niveau d'une épée et d'un arc, qui annulent le mal présent dans son âme.

והנה התבוננות זו היא מבחי' מלכותו ית' הממלא כל עלמין כי מלכותך מלכות כל עולמים כתיב ושם עלו השגת הנשמות ומלאכים (ע' [עיינן] מענין זה בד"ה רני ושמחי בפ"י וצדקתך ירננו)

Or, cette contemplation relève du niveau de Sa Mal'hout (souveraineté), qu'Il soit béni, qui remplit tous les mondes (memalé kol almin), car il est écrit : « Ta royauté est la royauté de tous les mondes » ; c'est à ce niveau que s'élève la compréhension des âmes et des anges. (Sur ce sujet, voir le discours qui commence par « Chante et réjouis-toi », dans l'explication des mots « et ils chanteront Ta justice ».)

ואשר משרתיו כולם עומדים כו' ומקדישים וממליכים את שם כו' דהיינו בחי' ומדת מלכותו שאינו אלא בחי' שם

Et «dont les serviteurs se tiennent tous debout», etc., «et sanctifient et proclament la royauté du Nom», etc. : cela désigne le niveau et l'attribut de Sa Mal'hout, qui n'est que le niveau d'un «nom».

כי הוא לבדו יתברך מרום וקדוש שמרומם ומתנשא ומובדל וכו' ושם הוא דביקת הנפש המשכלת ומתבוננת בשרשה באלהים חיים בחי' מלכותו ית' וכמאמר ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד ואהבת כו':

Car Lui seul, qu'Il soit béni, est élevé et saint : Il est exalté, élevé et séparé, etc. C'est là que l'âme qui comprend et contemple s'attache à sa racine dans le Dieu vivant, au niveau de Sa Mal'hout, qu'Il soit béni. Comme le dit la formule : «Béni soit le Nom de la gloire de Son royaume à jamais», puis : «Et tu aimeras», etc.

5 ב אך בחי' פנימיות הלב היא רעותא דליבא ותעלומות לב (עיין סד"ה ושמתי כדכד בפ"י וכל גבולך לאבני חפץ ובד"ה ראה אנכי בפ"י וענין נחל איתן וע"פ ביום השמיני שלח ובד"ה כי המצוה הזאת גבי תשובה תשוב ה' במילוי יו"ד כו')

2. Mais le niveau de la dimension intérieure du cœur est le désir du cœur (reouta deliba) et «les secrets du cœur». (Voir à la fin du discours commençant par «Je ferai [tes fenêtres] de kaddod», dans l'explication de «et toutes tes frontières seront de pierres précieuses»; dans le discours commençant par «Voyez, moi», dans l'explication de la notion de «nachal eitan»; sur le verset «Le huitième jour, il envoya»; et dans le discours commençant par «Car cette mitsva», à propos de la techouva : «tashouv hé» («la lettre hé revient»), la lettre hé étant épelée avec un youd, etc.)

אשר למעלה מעלה מן הטעם ודעת המושג ומושכל בכח השגת הנפש והשכלתה והיא בחי' אלהות שבנפש המתגלה בבחי' יחידה שבה להשתפך נפשה אל חיק אביה ממש בבחי' ביטול כו'

qui se situe très, très au-dessus de la raison et de la connaissance saisies et comprises par la faculté de compréhension et d'intellection de l'âme. C'est le niveau de la divinité au sein de l'âme, qui se révèle dans le niveau de la ye'hida en elle, de sorte que son âme se déverse dans le sein même de son Père, dans un état d'annulation de soi (bitoul), etc.

והארה זו היא מבחי' סובב כל עלמין כי הנה ממלא כל עלמין היינו חיות ואור א"ס ב"ה שיורד ומשתלשל בהשתלשלות המדרגות מעילה לעילה הארה והארה דהארה כו'

Et cette illumination provient du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). Car la lumière qui remplit tous les mondes (memalé kol almin) est la force vitale et la Lumière infinie (Or Ein Sof), béni soit-Il, qui descend et se déploie à travers l'enchaînement descendant des niveaux, de cause en cause, sous forme d'une illumination, puis d'une illumination de l'illumination, etc.

וסובב כל עלמין היינו שהוא לבדו ית' כמו קודם שנברא העולם כו' ואינו בגדר עלמין כלל ולא שייך לפניו ית' בחינת השתלשלות כלל וכמ"ש את השמים ואת הארץ אני מלא שמים וארץ שוה

Et la lumière qui entoure tous les mondes signifie qu'Il est seul, béni soit-Il, comme avant la création du monde, etc., et qu'Il n'est nullement dans les limites des mondes; la notion d'un enchaînement descendant ne s'applique absolument pas devant Lui, béni soit-Il. Comme il est écrit: «Je remplis les cieux et la terre», car le ciel et la terre sont égaux;

וכמאמר והקדוש בשמים ובארץ שהוא קדוש ומובדל בשמים ממעל כמו על הארץ מתחת שגם הרוחניות

et comme le dit la formule: «et saint dans les cieux et sur la terre»: Il est saint et séparé dans les cieux au-dessus tout comme sur la terre en dessous; car même le spirituel

כמו גמשיות יחשב לפניו ית' ולכן המלאכים אומרים איה מקום כבודו ואומרים מלא כל הארץ כבודו. est considéré comme le physique devant Lui, béni soit-Il. C'est pourquoi les anges disent: «Où se trouve le lieu de Sa gloire?» et déclarent: «Toute la terre est remplie de Sa gloire.»

6 והנה כוכבים וכל צבא השמים וגו'. אשר חלק כו' כוכבים הם המזלות שמקבלים מע"ש והם מקבלים חיות משמרי האופנים וגבוה מעל גבוה עד שמקבלים מרוח פיו ית' שהוא בדרך וסדר השתלשלות ממדרגה למדרגה.

Or, « les étoiles et toute l'armée des cieux », etc., « qu'[II] a réparties », etc. Les étoiles sont les mazalot (constellations), qui reçoivent des soixante-dix princes; ceux-ci reçoivent leur force vitale des gardiens des Ofanim, et ainsi, « plus élevé que l'élevé », jusqu'à ce qu'ils la reçoivent du souffle de Sa bouche, béni soit-Il. Cela se déroule selon l'ordre de l'enchaînement descendant, de niveau en niveau.

7 והנה אמרו רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] אין מזל לישראל כו' וכדכתיב כי חלק הוי' עמו ואתם תהיו לי וגו'

Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : « Israël n'a pas de mazal », etc., comme il est écrit : « Car D.ieu a pour part Son peuple », et : « Vous serez à Moi », etc.

שהם מקבלים מבחי' קדוש ומובדל שאינו בגדר ההשתלשלות בחי' סובב כל עלמין ושם הוא שרש נקודת פנימיות הלב להיות האהבה לה' למעלה מבחי' טעם ודעת בבחי' רעותא דליבא.

Car ils reçoivent du niveau qui est saint et séparé, lequel n'entre pas dans les limites de l'enchaînement descendant des mondes : le niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin). C'est là que se trouve la racine du point de la dimension intérieure du cœur, d'où vient l'amour de D.ieu au-delà du niveau de la raison et de la connaissance, sous la forme du désir du cœur (re'outa deliba).

וכמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ כלה שארי ולבבי צור לבבי וחלקי כו' (ועמ"ש בד"ה ביום השמע"צ [השמיני עצרת] ובד"ה אם לא תדעי כו').

Comme il est écrit : « Qui ai-je au ciel ? Et avec Toi, je ne désire rien sur la terre. Ma chair et mon cœur défaillent ; le Rocher de mon cœur et ma part », etc. (Voyez aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Au huitième jour, une assemblée », ainsi que dans celui qui commence par « Si tu ne sais pas », etc.)

והנה אהבה זו בנפש היא מסותרת ומכוסה בלבוש שק בבחי' גלות בתוך הגוף ונפש הבהמית וכענין מאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] גלו לאדום שכינה עמהם.

Or, cet amour dans l'âme est caché et recouvert d'un vêtement de sac, en état d'exil au sein du corps et de l'âme animale, conformément à l'enseignement de nos Sages, de mémoire bénie : « Ils furent exilés en Édom : la Chekhina (la Présence divine) est avec eux. »

דשכינה היא ניצוץ אלהות שבנפש (ע' [עין] בע"ח [בעץ חיים] שמ"א פ"ג [פרק ג']) שהוא בבחי' גלות ושעבוד דאגת הפרנסה שמקפת ומלבשת את פנימיות הלב והנפש כי בנפשו יביא לחמו וטרוד לכו ברבות מחשבות כו'

Car la Chekhina est l'étincelle de divinité dans l'âme (voir Etz Chaim, Sha'ar 41, chapitre 3), laquelle se trouve en état d'exil et d'asservissement, soumise au souci de gagner sa vie, qui enveloppe et recouvre la dimension intérieure du cœur et de l'âme ; car « il apporte son pain au péril de son âme », et son cœur est accaparé par « de nombreuses pensées », etc.

ועי' נאמר מאן דקטיל לחויא בהתגברות הנפש בחיצוניות הלב במלחמה המסורה בידה בכח שכלה והשגתה יהבין ליה מלעילא ברתא דמלכא היא בחינת גילוי נקודת פנימיות הלב כנפש והיא מלחמה לה' בעמלק להוציאה מההעלם אל הגילוי

À ce propos, il est dit : « Celui qui tue le serpent » — en l'emportant, par la force de son intellect et de sa compréhension, dans la guerre confiée à son âme, celle qui se livre dans la dimension extérieure du cœur — « reçoit d'en haut la fille du Roi » : c'est le niveau de la révélation du point de la dimension intérieure du cœur dans l'âme. Et c'est cela, « D.ieu fait la guerre à Amalek » : faire sortir ce point de sa dissimulation et le révéler.

(ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] ע"פ תספרו חמשים יום ובענין פתחי לי כחודה של מחט ואני אפתח לך כפתחו של אולם בביאור ע"פ אני ישנה).

(Voyez aussi ce qui est écrit dans cette même perspective au sujet du verset « Vous compterez cinquante jours », ainsi qu'au sujet de « Ouvre-Moi une ouverture comme le chas d'une aiguille, et Je t'ouvrirai comme l'entrée d'une grande salle », dans l'explication du verset « Je dors ».)

וזהו כי תצא למלחמה דהיינו מלחמת הנפש בזה לעומת זה אזי תהיה על אויביך היא בחי' גילוי נקודת הלב

Et c'est là le sens de « Lorsque tu partiras en guerre » : il s'agit de la guerre de l'âme contre « l'un en face de l'autre ». Alors tu seras « au-dessus de tes ennemis » (al oyvecha) : c'est le niveau de la révélation du point du cœur,

שהוא מבחי' סובב כל עלמין למעלה מאויביך שאין לאויב שלמטה שליטה ואחיזה שם וכמ"ש אשר חלק וגו'.

qui relève du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), au-dessus de vos ennemis, car l'ennemi d'en bas n'a là ni domination ni prise, comme il est écrit : « qu'Il a réparti », etc.

ואזי ושבית שביו שנתהפך הרע לטוב בהסרת הבגדים הצואים כו'. (וכמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בשם הזהר הובא בסש"ב [בספר של בינונים] סוף פרק ט').

Alors s'accomplit : « et tu feras ses captifs prisonniers » : le mal est transformé en bien, par le retrait des vêtements souillés, etc. (Comme il est écrit dans Etz Chaim, au nom du Zohar, cité dans Sefer Shel Beinonim (Tanya), à la fin du chapitre 9.)

והיינו בהגלות נגלות אור ה' הסובב כל עלמין בבחי' פנימיות נקודת הלב שהוא למעלה מאויביך דוקא:

C'est lorsque la lumière de Dieu qui entoure tous les mondes se révèle ouvertement dans la dimension intérieure du point du cœur, lequel se trouve précisément « au-dessus de vos ennemis ».

8 ג והנה גילוי זה שע"י ניצוח המלחמה בכח הנפש שלמטה הוא גילוי הארת נקודת הלב כנפש להפוך לבושי

3. Or, cette révélation qui vient de la victoire dans la guerre grâce à la force de l'âme d'en bas est le dévoilement d'un rayonnement du point du cœur dans l'âme, afin de transformer les vêtements de

מחשבה דיבור ומעשה שבזה לעומת זה ולקבץ כחות הנפש האלהית המפוזרים בפיזור הנפש בלבושים ההם שכחותיה והארותיה בלבד הם שמתפשטים בלבושים הללו.

la pensée, de la parole et de l'action du « l'un opposé à l'autre », et à rassembler les forces de l'âme divine qui sont dispersées, du fait de la dispersion de l'âme, dans ces vêtements ; car seules ses forces et ses illuminations s'étendent dans ces vêtements.

9 ועל זה נאמר אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך כו' שהנדחים הם הארת הכחות המתפשטות מן הנשמה להתפשט ולהתלבש בגוף

Et c'est à ce propos qu'il est dit : « Si tes dispersés se trouvent à l'extrémité des cieux, de là Il te rassemblera », etc. Les dispersés sont les illuminations des forces qui s'étendent depuis l'âme pour se déployer et s'investir dans le corps.

ונפש הבהמית ברבות מחשבות הטורדות ומבלבלות ומפילות את האדם להמשך אחריהם וכנודע מענין החלומות וכף הקלע שהם מהלבושים המלבישים את הנפש מראשה ועד רגלה עד

et dans l'âme animale, parmi les nombreuses pensées qui distraient, troublent et font tomber l'homme, de sorte qu'il se laisse entraîner à leur suite ; comme on le sait à propos des rêves et de la fosse de la fronde, qui font partie des vêtements dont l'âme est revêtue de la tête aux pieds, jusqu'à

שהיא אסורה וקשורה בהם והקבוץ הוא ע"י הארת גילוי נקודת הלב שמבחי' סובב כל עלמין דיהבין ליי מלעילא ע"י דקטל לחויא כנ"ל.

ce qu'elle soit emprisonnée et liée en eux. Le rassemblement s'opère par l'illumination de la révélation du point du cœur, qui provient du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), « qui lui est donné d'en haut » parce qu'il a « tué le serpent », comme indiqué plus haut.

אך להיות גילוי עצמות נקודת הלב ממש להפך עצמיות המדות מרע לטוב ע"ז נאמר וראית בשביה אשת יפ"ת [יפת תאר] וגו'

Mais pour que se révèle l'essence même du point du cœur, afin de transformer l'essence même des attributs émotionnels du mal au bien, c'est à ce propos qu'il est dit : « et tu vois parmi les captives une femme de belle apparence (échet yefat to'ar) », etc.

(ועמ"ש בד"ה אם לא תדעי בענין ורחל היתה יפ"ת [יפת תאר] והנה להבין קצת מהו שרש ענין גילוי עצמות נקודת הלב ממש וגילוי הארת נקודת הלב כו')

(Voir aussi ce qui est écrit dans le discours commençant par « Si tu ne sais pas », à propos de « Et Rachel était belle d'apparence (yefat to'ar) ». Or, pour comprendre quelque peu quelle est la racine de la révélation de l'essence même du point du cœur et de la révélation d'une illumination du point du cœur, etc. :

דלכאורה אינו מובן כ"כ [כל כך] ההפרש מאחר שגם ההארת נקודת הלב היא מבחי' סוכ"ע כנ"ל. וא"כ מנלן לעשות מדרגות כ"כ [כל כך] בנקודת הלב שבאדם בין עצמיות להארה כו'. אך הענין כמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] ר"פ משפטים)

à première vue, la différence n'est pas très claire, puisque l'illumination du point du cœur provient elle aussi du niveau de la lumière qui entoure tous les mondes (sovev kol almin), comme indiqué plus haut. Dès lors, sur quoi nous fondons-nous [pour établir] de tels degrés dans le point du cœur de l'homme, entre l'essence et l'illumination, etc. ? Or, la question s'éclaire à la lumière de ce que le Ramaz écrit au début de la paracha Michpatim)

(דצ"ד ע"ב) בשם ספר הגלגולים שיש ג' בחינות בנשמות א' היא נר"ן [נפש רוח נשמה] מבחי' בי"ע. בק נר"ן [נפש רוח נשמה] מבחי' אצ"י שבפנימית בי"ע. ג' מסוד אצילות בעצמו.

(folio 94b), au nom du Sefer HaGilgulim : il existe trois niveaux d'âmes. Le premier est celui de Néfèch, Roua'h et Nechama, issus des niveaux de Béria, Yetsira et Assiya. Le deuxième est celui de Néfèch, Roua'h et Nechama, issus du niveau d'Atsilout qui se trouve dans la dimension intérieure de Béria, Yetsira et Assiya. Le troisième provient du mystère d'Atsilout lui-même.

והנה חיצונית הלב שהוא נלקח ונמשך מן הדעת וההתבוננות זהו בחי' הא' דהיינו נר"נ [נפש רוח נשמה]
דבי"ע עצמן כי בינה מקננא בכורסייא שהוא עולם הבריאה כו'

Or, la dimension extérieure du cœur, qui est tirée et provient de Daat (connaissance) et de la contemplation, correspond au premier niveau, à savoir Néfèch, Roua'h et Nechama de Béria, Yet-sira et Assiya elles-mêmes ; car « Bina (compréhension) niche dans le Trône », qui est le Monde de Béria (Création), etc.

ועצמיות נקודת הלב אשר למעלה מעלה מן הטעם ודעת המושג זהו בחי' הג' שהוא אצילות עצמו כי
אצילות בכלל הוא בחי' חכמה ומוחין דאבא הוא מה שלמעלה מהבינה ודעת כו'.

Et l'essence du point du cœur, qui se situe très, très au-dessus de la raison et de la connaissance concevables, est le troisième niveau, celui du Monde d'Atsilout (Émanation) lui-même ; car Atsilout, dans son ensemble, est le niveau de 'Hokhma (sagesse), et les mo'hin (l'intellect) d'Abba sont ce qui se situe au-dessus de Bina et de Daat, etc.

10 וזהו ענין רובע ישראל הבחינה הרביעית היא בחינת אצילות. ומעתה יובן כ"כ [כל כך] היסוד לעשות
מדרגות בנקודת הלב שבאדם בין עצמיות נקודת הלב ממש שזהו בחי' גילוי והמשכה ממלכות דאצילות
עצמו העליון.

Et c'est là le sens de «la quatrième partie d'Israël» : le quatrième niveau est celui d'Atsilout (Émanation). On comprend désormais clairement le fondement permettant d'établir des degrés dans le point du cœur chez l'homme : entre l'essence même du point du cœur, qui est le niveau d'une révélation et d'un influx provenant de la Mal'hout de l'Atsilout supérieur lui-même,

11 ובין הארת נקודת הלב שהוא מבחי' אצילות שבפנימית העשייה או אצילות שבפנימית יצירה ובריאה
שהם הארה מאצילות העליון

et une illumination du point du cœur, qui relève du niveau d'Atsilout au sein de la dimension intérieure d'Assiya (Action), ou d'Atsilout au sein de la dimension intérieure de Yetsira (Formation) et de Béria (Création), lesquelles sont une illumination de l'Atsilout supérieur.

ולכן נק' הארת נקודת הלב וע"כ פעולת גילוי הארה זו הוא להפך לבושי מחשבה דבור ומעשה שהן הן
בחי' בי"ע עצמן כנודע.

C'est pourquoi on l'appelle une illumination du point du cœur ; et c'est pourquoi l'effet de la révélation de cette illumination est de transformer les vêtements de la pensée, de la parole et de l'action, qui sont eux-mêmes le niveau de Béria, Yetsira et Assiya, comme on le sait.

12 ומעתה מובן איך שבחיי זו דנקודת הלב ישנו בכל אחד מישראל שהרי גם בנפש שמבחי עשייה מלובש בפנימיותו בחי אצילות כניל ועמ"ש ע"פ מי מנה בענין אף עשיתיו אף מרבה הבחינה הרביעית הנ"ל.

On comprend dès lors comment ce niveau du point du cœur est présent en chacun des membres d'Israël : même dans une âme qui relève du niveau d'Assiya, le niveau d'Atsilout est revêtu en son intériorité, comme indiqué plus haut. Voyez aussi ce qui est écrit sur le verset « Qui a compté », au sujet de « Je l'ai même fait » : le mot « même » vient inclure le quatrième niveau mentionné plus haut.

13 ועמ"ש ע"פ הרע"מ [הרע"א מהימנא] פ' כי תשא בענין והדל לא ימעט כו' יסוד אבא ארוך שהארת אבא נמשך ומתפשט בכל אי מישראל אף מי שאין לו בינה ודעת

Et voyez ce qui est écrit au sujet du Raaya Mehemna, dans la paracha Ki Tissa, à propos de « que le pauvre ne donne pas moins », etc. : « Le Yessod d'Abba est long », car la lumière d'Abba se prolonge et s'étend à chacun d'Israël, même à celui qui n'a ni Bina (compréhension) ni Daat (connaissance) ;

והיינו להיות מס"נ [מסירות נפש] בלי טעם ודעת כלל כו'. והיינו אפילו בנפש דנפש דעשייה שאין בו הארת הבינה והדעת.

c'est-à-dire, pour avoir le sacrifice de soi (messirout néfesh) sans aucune raison ni connaissance, etc. Cela se trouve même dans le néfesh du néfesh d'Assiya, qui ne reçoit aucune lumière de Bina ni de Daat.

עו"ל [עוד יש לומר] דעצמיות נקודת הלב ממש נמשך מבחינת כנסת ישראל ממש שהוא פרצוף הפנימי דמלי דאצילות והארת נקודת הלב נמשך מבחינת פרצוף החיצון כו'

On peut encore dire que l'essence même du point du cœur provient du niveau de Knesset Israël (la Communauté d'Israël) elle-même, qui est le partsouf intérieur (configuration) de Mal'hout d'Atsilout, tandis que la lumière du point du cœur provient du niveau du partsouf extérieur, etc.

וזה קרוב ג"כ לדרך הא'. וביאור הענין הנה פ"י תואר הוא ענין מ"ש נעשה אדם בצלמנו וגו'.

Cela aussi est proche de la première approche. Voici l'explication : le sens de to'ar (forme) renvoie à ce qui est écrit : « Faisons l'homme à Notre image », etc.

14 והנה כתיב ויכרא אלקים את האדם בצלמו בצלם אלקים כו' ב' פעמים בצלם כנגד ב' בחינות שיש בנשמה הא' המתפשטת ומתלבשת בגוף

Or, il est écrit : « D.ieu créa l'homme à Son image ; à l'image de D.ieu », etc. : « à l'image » apparaît deux fois, ce qui correspond aux deux niveaux de l'âme. Le premier est celui qui se répand et se revêt dans le corps,

והוא אשר ירדה בדרך וסדר ההשתלשלות מעילה לעילה וכמ"ש ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו ובחינה הב' היא בחי' הנשמה שעומדת למעלה בבחי' מקיף ואינה מתפשטת

et c'est ce qui est descendu selon l'ordre de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), de cause en cause, comme il est écrit : « Pour Ma gloire, Je l'ai créé, Je l'ai formé, Je l'ai même façonné. » Le deuxième niveau est celui de l'âme qui demeure au-dessus, sous la forme d'un makif (englobant), et ne se répand pas

ומתלבשת תוך הגוף כלל ונקרא בשם מזל בלשון רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] דאע"ג [דאף על גב] דאיהו לא חזי מזליי [מזליה] חזי. כי מזל לשון מפעיל שמזיל וממשיך ההארה והשפעה לבחי' הנשמה שבתוך הגוף.

et ne se revêt aucunement à l'intérieur du corps. Elle est appelée mazal dans le langage de nos Sages, de mémoire bénie : « Bien qu'il ne voie pas, son mazal voit. » Car mazal est un terme causatif : il fait couler (mazil) et attire vers le bas l'illumination et l'influence jusqu'au niveau de l'âme qui se trouve dans le corps.

15 והנה הנשמה שבבחי' מקיף נק' בשם יפת תואר ששרשה מבחי' לך ה' הגדולה והגבורה והתפארת שהתפארת הוא ענין יופי הנך יפה דודי וגו'.

Or, l'âme qui se situe au niveau du makif est appelée yefat to'ar (« belle de forme »), car sa racine relève du niveau de « À Toi, Havaya, la grandeur, la puissance et la beauté (Tiferet) », puisque Tiferet désigne la beauté : « Comme tu es belle, mon bien-aimé », etc.

ובחי' הנשמה שבתוך הגוף נק' אשת יפת תואר שמקבל מיפת תואר (עיין בזהר ר"פ במדבר דקיי"ז ע"א פ' שלח דקנ"ט א' וע' בזהר חלק א') ויחי דרמ"ה סע"א [סוף עמוד א'] וע"ב).

Et le niveau de l'âme qui se trouve dans le corps est appelé eshet yefat to'ar (« femme de belle forme »), car il reçoit de la yefat to'ar. (Voir le Zohar, au début de la paracha Bamidbar, folio 117a ; la paracha Chela'h, folio 159a ; et voir le Zohar, partie I, Vayé'hi, folio 245, fin du côté a et côté b.)

וכדי להוציאה מן השביה בבחי' עצמותה ומהותה דהיינו השכל והמדות עצמן שתהיינה לה' לבדו ולבער הרע מקרבו מכל וכל

Et afin de la faire sortir de captivité dans son essence et sa nature mêmes, c'est-à-dire l'intellect et les attributs émotionnels eux-mêmes, pour qu'ils soient consacrés à D.ieu seul, et d'éradiquer entièrement le mal de son être,

והיינו בהתהפכות המדות של הרע לטוב ממש ולהכלל בקדושה וכמ"ש בסש"ב [בספר של בינונים] פרק יו"ד צריך להמשיך גילוי אלהות מבחי' מזל הוא הנשמה שלמעלה מן הגוף.

c'est-à-dire par la transformation des attributs émotionnels du mal en bien véritable, et leur inclusion dans la sainteté. Ainsi qu'il est écrit dans le Sefer Shel Beinonim (Tanya), chapitre 10, il faut attirer une révélation de la divinité du niveau du mazal, qui est l'âme située au-dessus du corps.

וע"ז אמר דוד המלך ע"ה [עליו השלום] בקשו פני פי פנימי [פנימיות / פנימית] שלי היינו עצמיות פנימיות נקודת הלב ורעותא דליבא שהוא בהסתר והעלם

À ce sujet, le roi David, que la paix soit sur lui, a dit : « Cherchez mon visage (panai) » ; cela signifie : mon intériorité, c'est-à-dire l'essence même du point intérieur du cœur et du désir du cœur (re'outa deliba), qui est cachée et dissimulée ;

וצריך לבקשה ולחפש אחריה ולהוציאה מההעלם אל הגילוי (וכענין שנאמר תעיתי כשה אובד בקש עבדך) וכיצד יבקש ויחפש אחריה את פניך ה' אבקש היינו פנימיות הוי' בחי' ויעבור הוי' על פניו וגו'

il faut la rechercher, la poursuivre et la faire sortir de la dissimulation vers la révélation (comme dans le verset : « Je me suis égaré comme un agneau perdu ; cherche ton serviteur »). Et comment la rechercher et la poursuivre ? « Ton visage, Havaya, je le rechercherai » : c'est-à-dire l'intériorité de Havaya, le niveau de « Havaya passa devant lui (al panav) », etc.,

שמשם נמשכים י"ג מדות הרחמים והן נמשכות בימי הסליחות שאז הוא זמן ועת רצון למעלה ובכל השנה נמשך פנימית הוי' בבחי' זו על ידי התורה

d'où émanent les Treize Attributs de Miséricorde. Ils sont attirés pendant les jours de Selihot, car c'est alors un temps, une heure de faveur, en haut. Et pendant toute l'année, l'intériorité de Havaya est attirée à ce niveau par la Torah

והמצות שהן הן פנימיות רצונו וחכמתו של הקב"ה בכבודו ובעצמו כביכול דלית מחשבה תפיסא ביה שע"י עסק התורה נקרא קורא בתורה שקורא וממשיך חכמתו ית' דאורייתא מחכמה נפקת

et les mitzvot, qui sont l'intériorité même de la volonté et de la sagesse du Saint béni soit-Il, dans Sa gloire et en Son essence, pour ainsi dire, Lui que « nulle pensée ne peut saisir ». Car, par l'étude de la Torah, on est appelé « celui qui lit dans la Torah » (koré) : il fait entendre (koré) et attire Sa sagesse, béni soit-Il, car « la Torah est issue de 'Hokhma (sagesse) »,

שהיא בחי' הארת פנימיות כמ"ש חכמת אדם תאיר פניו. (ע"י [ע"י] בביאור ע"פ ויכתוב משה את מוצאיהם כו').

qui est le niveau d'une illumination de la dimension intérieure, comme il est écrit : « La sagesse d'un homme fait rayonner son visage. » (Voir l'explication sur le verset : « Et Moché écrivit leurs étapes », etc.)

וע"י יאר פניו אתנו סלה והמצות הן הם פנימיות רצונו ית' תרי"ג מצות דאורייתא וז'

Et par cela, « Qu'Il fasse rayonner Sa face sur nous, Sélah. » Les mitzvot sont la dimension intérieure de Sa volonté, béni soit-Il : les 613 mitzvot de la Torah et les sept

מצות דרבנן בגימט' [בגימטריא] תר"ך עמ ודי אור שהן נמשכות למטה ע"י קיום המצות כמאמר אשר קדשנו במצותיו כו וכמאמר רז"ל [רבותינו זכרונם לברכה] הקב"ה מניח תפילין כו'.

mitzvot rabbiniques, qui, selon leur valeur numérique, correspondent aux 620 (tarach) colonnes de lumière ; celles-ci sont attirées ici-bas par l'accomplissement des mitzvot, comme le dit la bénédiction : « Qui nous a sanctifiés par Ses mitzvot », etc., et comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « Le Saint béni soit-Il met les tefillin », etc.

16 וצדקה כנגד כולם כי ענין הצדקה הוא להיות מדת החסד חנם להחיות רוח שפלים שהן כל המדרגות שבהשתלשלות העולמות דכולא קמ"י [קמיה] כלא חשיב.

Et la charité équivaut à toutes les autres mitzvot ; car la charité consiste à ce que l'attribut de 'Hessed (bonté) soit [accordé] gratuitement, afin de ranimer l'esprit des humbles, qui sont tous les niveaux de l'enchaînement descendant des mondes (hichtalchelout), car « tout est considéré comme néant devant Lui ».

וזהו והיה מעשה הצדקה שלום וכתוב שלום לרחוק ולקרוב לרחוק שנעשה קרוב כי שלום היינו בחיי התקשרות מעלה ומטה שיהיה גם הרחוק בבחי' קרוב כנ"ל.

C'est là le sens de : « L'œuvre de la charité sera la paix. » Et il est écrit : « Paix, paix, pour celui qui est loin et pour celui qui est proche » : pour celui qui était loin et qui est devenu proche ; car la paix est le niveau du lien entre le haut et le bas, de sorte que même celui qui est loin soit au niveau de celui qui est proche, comme mentionné précédemment.

וכשם שנמשך מלמעלה למטה בחי' את פניך ה' כך נמשך ממטה למעלה בחי' בקשו פני להיות נקודת פנימית הלב עולה ונכלל באור א"ס ב"ה ממש.

Et de même que le niveau de « Ta face, Havaya » est attiré du haut vers le bas, le niveau de « Cherche ma face » est attiré du bas vers le haut : le point de la dimension intérieure du cœur s'élève et s'inclut dans la Lumière infinie (Or Ein Sof) elle-même, béni soit-Il.

(וע' בד"ה מי מנה ובד"ה ראשי המטות ובד"ה והיה מספר בניי [בני ישראל] ובד"ה אחרי ה' אלקיכם תלכו גבי ואת מצותיו תשמרו ובד"ה אם לא תדעי כו' צאי כו' ע"ש)

(Voir le maamar commençant par « Qui a compté », le maamar commençant par « Les chefs des tribus », le maamar commençant par « Et le nombre des enfants d'Israël sera », le maamar commençant par « Après Havaya votre Dieu vous marcherez », à propos de « et vous garderez Ses commandements », ainsi que le maamar commençant par « Si tu ne sais pas », etc., « sors », etc. ; voir là-bas.)

ולא מהעוה"ז לבד שהוא בחי' התקבצות מפיזור הנפש המתפור ומתפשט במחשבה דיבור ומעשה לבושי הגוף הגשמי שנמשכין אחר עוה"ז

Et pas seulement de ce monde, qui est le niveau du rassemblement à partir de la dispersion de l'âme, dispersée et répandue dans la pensée, la parole et l'action, les vêtements du corps physique qui sont entraînés à la suite de ce monde ;

אלא אפילו מג"ע [מגן עדן] התחתון ועליון כמ"ש מי לי בשמים ועמך לא חפצתי בארץ כלה שארי ולבכי צור לבכי וגו'.

mais même du Gan Eden inférieur et supérieur, comme il est écrit : « Qui ai-je dans les cieux ? Et avec Toi, je ne désire rien sur la terre. Ma chair et mon cœur défont ; le Rocher de mon cœur », etc.

17 ועל זה נאמר מי זאת עולה מן המדבר מתרפקת על דודה על דודה ממש. וזהו ולקחת לך לאשה דהיינו כענין שנאמר ביום ההוא וגו' תקראי לי אישי.

Et à ce sujet, il est dit : « Qui est celle qui monte du désert, s'appuyant sur son bien-aimé ? » — sur son bien-aimé même. Tel est le sens de « tu la prendras pour toi comme épouse » : comme il est dit : « En ce jour-là », etc., « tu m'appelleras Ichi (mon époux) ».

והיינו ע"י התורה וכמארז"ל [וכמאמר רבותינו זכרונם לברכה] ביום חתונתו זה מ"ת [מתן תורה] שהתורה היא בחי' חתן וכן נסת ישראל נקי' כלה בחי' כלה שארי ולבבי ממש.

Et cela se fait par la Torah, comme l'ont dit nos Sages, de mémoire bénie : « “Le jour de ses nocces” : c'est le don de la Torah. » Car la Torah est le niveau de l'époux, et l'Assemblée d'Israël est appelée la kallah (la mariée), le niveau même de « ma chair et mon cœur languissent (kalah) ».

אך להיות בחי' זו של המשכת התורה והמצות פנימיות רצונו ית' וחכמתו כדי להעלות בחי' פנימיות נקודת הלב בבחי' עצמותה ומהותה ממש צריך להקדים להיות בבחי' וחשקת בה שיהא כל ישעו וחפצו בזה

Mais, pour atteindre ce niveau où la Torah et les mitsvot sont attirées vers le bas — la dimension intérieure de Sa volonté et de Sa sagesse, qu'Il soit béni — afin d'élever la dimension intérieure du point du cœur dans son essence et son être mêmes, il faut d'abord se trouver au niveau de « tu la désires », de sorte que tout son effort et tout son désir soient tendus vers cela ;

כי רוח אייתי רוח ואמשיך רוח אם ישים אליו לבו ורוחו ונשמתו אליו יאסוף. משא"כ אם אינו חושק ומתאוה להעלות פנימית נקודת הלב בודאי לא ימשיך כלום:

car « l'esprit suscite l'esprit et attire l'esprit » : « S'il tourne son cœur vers Lui, Il recueillera auprès de Lui son esprit et son âme. » En revanche, s'il ne désire pas et n'aspire pas à élever la dimension intérieure du point du cœur, il n'attirera certainement rien.

18 ד והבאתה אל תוך ביתך. והענין כמ"ש בזהר (פ' ויקרא ד"ו סע"א [סוף עמוד א] וע"ב וברע"מ [וברע"א מהימנא] פ' פנחס דרנ"ז סע"א [סוף עמוד א] וע"ב)

4. « Et tu l'amèneras dans ta maison. » Le sujet est exposé dans le Zohar (Parachat Vayikra, folio 6, fin du recto et verso ; et dans le Raaya Mehemna, Parachat Pin'has, folio 257, fin du recto et verso).

על פסוק נפלה לא תוסיף קום וגו' (בעמוס רס"י [ריש סימן ה']). שלא תהיה בבחי' קום ממטה למעלה.

au sujet du verset « Elle est tombée, elle ne se relèvera plus », etc. (Amos, au début du chapitre 5) : elle ne sera pas dans l'état de se relever d'en bas vers le haut,

רק כמ"ש ביום ההוא אקים וגו'. שיומשך מלמעלה למטה שהיא לה גם למטה בחי' קימה מעלייתא
mais seulement comme il est écrit : « En ce jour, Je relèverai », etc. : cela sera attiré d'en haut vers le bas, de sorte qu'elle possède aussi, en bas, le niveau d'un relèvement supérieur.

(וכענין מ"ש בד"ה ושמתו כדכד בענין חד אמר שהם ועיין בזח"א [בזהר חלק א] ויחי) (דרל"ז ב) פי' בע"א
[באופן אחר] ממ"ש בפי' ויקרא י"ל [יש לומר] זהו כמ"ד [כמה דאת אמר] ישפה

(Comme dans le sujet évoqué dans le discours qui commence par « Je ferai tes fenêtres en kadmé »
», au sujet de « l'un a dit : choham (onyx) » ; voir aussi le Zohar, partie I, Vayé'hi) (folio 237b), qui l'explique d'une autre manière que dans la Parashat Vayikra ; on peut dire que cela correspond à l'opinion selon laquelle il s'agit de « yachfé (jaspe) ».

והיינו להיות אור פני ה' נמשך למטה להיות כמים הפנים בבחי' והחזירנו בתשובה שלמה לפניך לפניך
דייקא בבחינת פנימיות שזו היא שלימות התשובה תשוב ה' כו' והוא בחי' קומה אקים את סוכת דוד
הנופלת כו'.

C'est-à-dire que la lumière de la face de D.ieu soit attirée vers le bas, afin que ce soit « comme l'eau reflète le visage », selon les termes de « ramène-nous à une techouva complète devant Toi » : « devant Toi » (lefanecha), précisément, au niveau de la dimension intérieure ; car telle est la perfection de la techouva : « tachouv hé » (le hé retourne), etc. Voilà le niveau du relèvement : « Je relèverai la soucca de David qui est tombée », etc.

וזהו בחינת עשרת ימי תשובה כמים הפנים כו' שבסליחות ממשיכין ויעבור הוי' על פניו וגו' להיות
בעשרת ימי תשובה בבחינת והחזירנו בתשובה שלימה לפניך:

Et tel est le niveau des Dix Jours de Techouva, « comme l'eau reflète le visage », etc. : car, pendant les Selihot, nous attirons « Et Havaya passa devant lui (al panav) », etc., afin que, durant les Dix Jours de Techouva, soit atteint le niveau de « ramène-nous à une techouva complète devant Toi ».

19 וגלחה את ראשה ועשתה את צפרניה. הנה שערות הראש הן מותרים המוחין שנפלו במילי דעלמא.

« Elle rasera sa tête et se fera les ongles. » Or, les cheveux de la tête sont le surplus des mo'hin (l'intellect), qui est tombé dans les affaires du monde.

וצפרנים הן מותרים מדות חסד דרועא ימינא אברהם שיצא ממנו כו'. וצריך האדם להסיר המותרות

Et les ongles sont le surplus des attributs émotionnels de 'Hessed (bonté), «le bras droit», Avraham, duquel est issu, etc. Une personne doit donc éliminer le surplus ;

כי מסטרא דקדושה עליונה הנה המותרות הם בחינת קדושה. וכמו י"ג מדות הרחמים שנמשכות מבחי' שערות כו'.

car, du côté de la sainteté supérieure, le surplus est lui-même un niveau de sainteté, comme les Treize Attributs de miséricorde, qui émanent du niveau des cheveux, etc.

וכענין קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו. (עי' [עיינן] מזה לקמן ע"פ כי כארץ תוציא צמחה ובפ' אמור ע"פ ונקדשתי בתוך).

Comme dans le verset: «Il sera saint; il laissera pousser les mèches de ses cheveux.» (Voir à ce sujet ci-dessous, sur le verset «Car la terre fait pousser sa végétation», et dans la paracha Emor, sur le verset «Je serai sanctifié au milieu».)

אבל כלוים שהם למטה במדריגה מסטרא דדינא קשיא כתיב והעבירו תער וגו' ועיין בפ' תזריע (דמ"ח סע"ב [סוף עמוד ב]) ושער באשה ערוה ששם יניקת החיצונים.

Mais, au sujet des Léviim, qui sont d'un niveau inférieur et relèvent du côté de la rigueur sévère, il est écrit: «Ils passeront le rasoir», etc. Voir aussi dans la paracha Tazria (folio 48, fin du côté b). Et «les cheveux d'une femme sont une nudité», car c'est là que les forces extérieures trouvent leur nourriture.

וזהו ענין אמרם עם הארץ אסור לאכול בשר שהבשר הוא מורידו ומשפילו למטה משא"כ תלמיד חכם כי צדיק אוכל לשובע נפשו כתיב.

Tel est le sens de leur enseignement: «Il est interdit à un ignorant (am ha'aretz) de manger de la viande», car la viande l'entraîne vers le bas et l'abaisse; il n'en va pas ainsi pour un érudit en Torah, car il est écrit: «Le juste mange à satiété, selon son âme.»

וכן אמרו שיחת חולין של תלמידי חכמים כו' דייקא. ולכן הבע"ת [הבעלי תשובה] צריך לסגף א"ע [את עצמו] כדי להרחיק עצמו מהמותרות שלא יורידנו ויחזירנו לסורו ח"ו [חס ושלום]:

De même, ils ont dit: «Les propos profanes des érudits en Torah», etc. — précisément ceux des érudits. C'est pourquoi le pénitent (baal techouva) doit s'imposer des privations afin de s'éloigner du surplus, pour que celui-ci ne l'abaisse pas et ne le ramène pas, à D.ieu ne plaise, à ses anciennes voies.

20 והסירה את שמלת שביה. הנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כבואה דכבואה לית להו. אבל כבואה לחודה אית להו גם בזה לעומת זה

«Et elle ôtera le vêtement de sa captivité.» Or, nos Sages, de mémoire bénie, ont dit : «Ils n'ont pas l'ombre d'une ombre, mais ils ont une ombre seule.» Il en va de même dans «l'un en regard de l'autre»,

דהיינו בחי' מקיף למעלה כענין עבירה גוררת עבירה ומטמאין אותו הרבה וכו' וצריך להסיר גם בחי' המקיף שנמשך מלמעלה מאליו

c'est-à-dire le niveau du makif (englobant) supérieur, comme dans le principe selon lequel «une transgression en entraîne une autre» et «ils le rendent très impur», etc. Il faut aussi ôter le niveau du makif qui est attiré d'en haut de lui-même,

כי עוונותיכם מבדילין כתיב שמבדילין ומפסיקין בין השראת גילוי אלהותו ית' שנמשך ע"י התורה והמצות ובין נקודת פנימיות הלב שאינו נוגע לפנימיות הלב בלתי

car il est écrit : «Vos fautes séparent» : elles séparent et s'interposent entre la résidence de la révélation de Sa divinité, qu'Il soit béni, attirée par la Torah et les mitsvot, et le point de la dimension intérieure du cœur ; ainsi, elle ne touche pas la dimension intérieure du cœur à moins que

אם יסור המכסה והמסתיר לבחי' המקיף שבזה לעומת זה שע"י הסרה זו וישבה בביתך שתהיה בחי' ישיבה וקביעות האהבה שבנקודת הלב כל תמוט עולם ועד

le niveau du makif qui couvre et dissimule, celui de «l'un en regard de l'autre», soit ôté. Par cette suppression, «et elle demeurera dans ta maison» : que l'amour du point du cœur soit établi et permanent, «il ne sera jamais ébranlé, à jamais».

ובזה יעלה ויבוא ויגיע לבחי' ומדריגה יותר עליונה היא מדריגת ובכתה את אביה וגו' כי

Par là, il s'élèvera, parviendra et atteindra un niveau et un degré supérieurs, celui de «et elle pleurera son père», etc. Car

הנה מעלת ומדריגת הבכיה היא בחי' תשובה עילאה הגדולה מכולם שכמה בחי' ומדריגות יש בתשובה עילאה והיא העולה על כולנה וע"ז נאמר לע"ל [לעתיד לבוא] בבכי יבואו וגו'

la grandeur et le degré des pleurs correspondent au niveau de la techouva supérieure (techouva ila'a), qui dépasse toutes les autres ; car la techouva supérieure comporte de nombreux niveaux et degrés, et celui-ci les surpasse tous. À ce propos, il est dit du Temps futur : «Ils viendront en pleurant», etc.

וכתיב והנה נער בוכה ותחמול עליו והיינו ע"ד שאמרו על ר' [רבי] עקיבא כשאמר שיר השירים

Et il est écrit : « Et voici qu'un garçon pleurait, et elle eut compassion de lui. » Cela s'apparente à ce qu'ils ont dit au sujet de Rabbi Akiva : lorsqu'il récitait le Cantique des cantiques,

זלגו עיניו דמעות שהבכיה הלזו היא מחמת דביקות הנפש בשרשה למעלה מכדי אשר תוכל נפשו שאת
שאז אין שליט ברוח לכלוא וגו'

ses yeux versèrent des larmes ; car ces pleurs proviennent de l'attachement de l'âme à sa racine, au-delà de ce que son âme peut supporter. Alors, « nul ne maîtrise l'esprit pour le retenir », etc.

(ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] סד"ה ושמתי כדכד וכפ' וישלח ע"פ ויקח מן הבא בידו מנחה וע"פ וקבל
(היהודים)

(Et voyez ce qui est écrit plus haut, à la fin du discours commençant par « Je ferai tes fenêtres de kadkod », ainsi que dans la paracha de Vayichla'h, sur le verset « Il prit de ce qui lui était parvenu en main un présent », et sur le verset « Les Juifs s'engagèrent ».)

ועל ענין בכיה זו איתא בשם האריז"ל [האריז"ל זכרנו לברכה] שכל מי שאינו בוכה ברי"ה [בראש השנה] ויוה"כ
[ויום הכפורים] אין נשמתו שלימה שבכיה זו היא שלימות הנשמה ועיקרה ביוה"כ [ביום הכפורים] בחי' תשובה עילאה לפני הוי' תטהרו:

Et au sujet de ces pleurs, il est rapporté au nom de l'Ari zal, de mémoire bénie, que quiconque ne pleure pas à Roch Hachana et à Yom Kippour a une âme incomplète ; car ces pleurs constituent la perfection de l'âme. Et leur moment principal [est] à Yom Kippour, le niveau de la techouva (re-tour) supérieure : « devant Havaya, vous serez purifiés ».

LikuteiTorah.com

LA PARACHA 'HASSIDIQUE

À propos de cette édition

Cette édition contient le texte hébreu et la traduction française.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Notre traduction française, faite à partir de notre traduction anglaise de l'hébreu, sans les notes de Kehot : CC BY 4.0.

Cette édition dans son ensemble : CC BY-NC 4.0. Elle peut être copiée, imprimée et partagée librement, en citant Kehot Publication Society et likuteitorah.com ; elle ne peut pas être vendue. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

La traduction française a été faite à partir de l'édition anglaise de likuteitorah.com avec l'aide de l'IA (openai/gpt-6-luna-pro:batch), l'hébreu en regard pour vérification ; elle n'a pas encore été relue par un éditeur humain. Vérifiez sur l'hébreu tout ce qui est important.

Le Rabbi a demandé que les maamarim de la paracha de la semaine, la « Paracha 'hassidique », soient étudiés pendant cette semaine, répartis sur ses sept jours (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309). Pourquoi l'étudier, et les bénédictions du Rabbi : likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

Un projet gratuit et non commercial ; rien n'est vendu ici. Sans lien avec Kehot, Sefaria ou la Bibliothèque de Loubavitch. © likuteitorah.com

Depuis likuteitorah.com/fr/likutei-torah/ki-seitzei/2/

DÉDIÉ EN L'HONNEUR DE

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Le père du Rabbi, Reb Lévi Its'hak